

JOBBE SMARTERE SAMMEN

Vestfold og Telemark
FYLKESKOMMUNE

FASILITERING

Kunsten å lede grupper mot et felles mål, på en måte som fremmer til deltakelse, eierskap og kreativitet fra alle involverte. Fasilitator vet som regel mindre om temaet enn deltakerne.

Ferdigheter

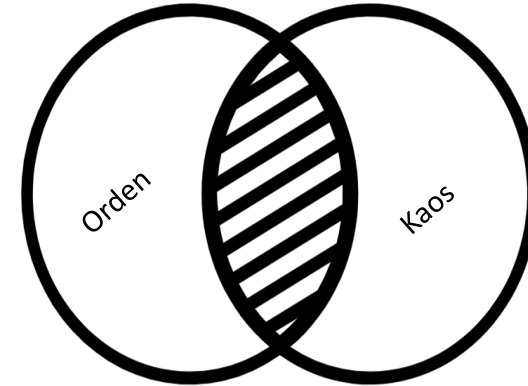
Trygghet

Skap trygge rammer ved å sette forventninger tidlig. Bruk små mekanismer for deltakelse og visuelle midler for å dokumentere arbeidsprosessen

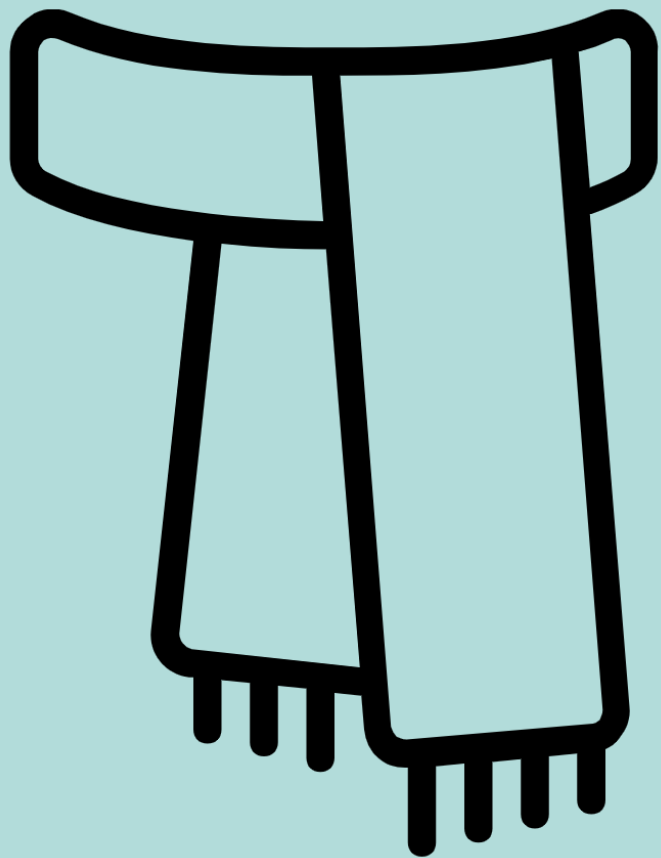
Holde kursen

Hjelp gruppen med å utveksle ideer og komme frem til løsninger som er relevante for målet. Still åpne spørsmål. Sørg for at beslutninger tas når de skal.

Fleksibilitet

Aksepter at prosessen ikke er lineær. Lær av feil og gjør endringer underveis når noe stopper opp.

Trygghet

Fremme et inkluderende og åpent miljø der deltakere føler seg velkomne.

Når folk føler seg trygge, er de mer forberedt på å utfordre seg selv og andre på en konstruktiv måte.

Tips: Skape trygghet

HØRARR

HØRARR er til for å sette transparente rammer.

Det er betryggende å vite hva som skal skje før det skjer.

Det sørger for at alle har samme forståelse av hva som skal oppnås.

OBS. Har fasilitator og prosjekteier samme forståelse av oppgaven?

HENSIKT

Hvorfor er vi her i dag?

ØNSKET RESULTAT

Hva ønsker vi å oppnå helt konkret

AGENDA

Vi må kunne se hvordan vi kommer frem til Ønskede resultater ut fra Agenda

ROLLER OG REGLER

Ansvar og atferd
Spesielt viktig i workshops!

Tips: Skape trygghet

Innsjekk

Innsjekk og utsjekk inviterer hver deltaker til å være til stede, bli sett og hørt på en effektiv måte.

En tydelig start og slutt der alle deltar, bidrar til å finne en felles puls, dele refleksjoner og avslutte samlet.

Innsjekk bygger også tillit i en arbeidsgruppe over tid, ved å skape et felles rituale som gjentas.

For inspirasjon: søk på nettet.

[Online innsjekk-generator](https://checkin.daresay.io/)

[\(https://checkin.daresay.io/\)](https://checkin.daresay.io/)

What's the biggest challenge you want to overcome over the next few weeks?

filters

If you could go back in time to yesterday morning, what advice would you give yourself?

filters

Tips: Skape trygghet

Felles hukommelse

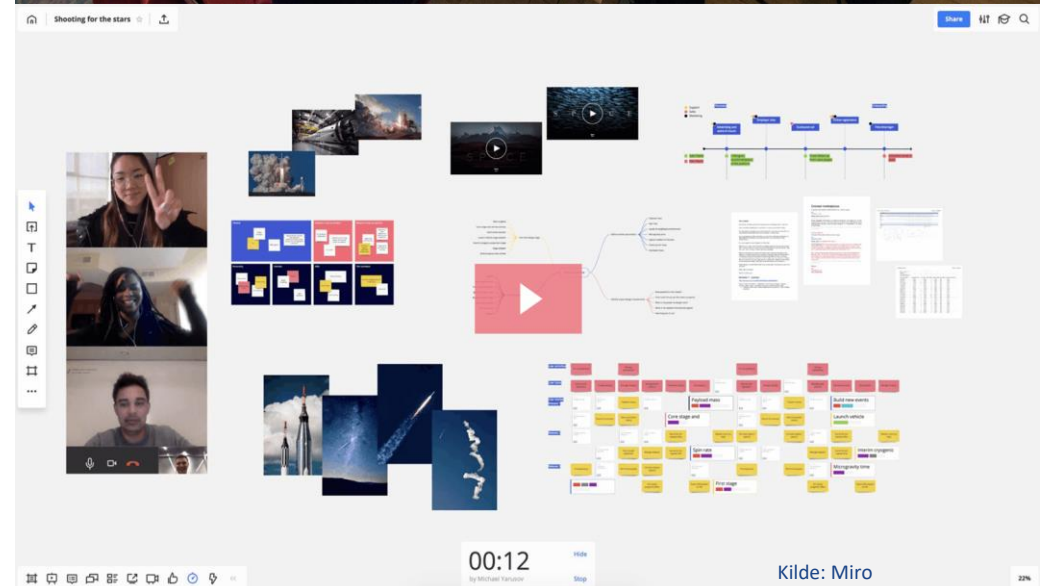
Når det kommer til ny informasjon klarer vi ikke huske på mer enn seks nye beskjeder i hodet på en gang.

Visuelle verktøy bidrar til at alles innspill blir dokumentert og blir en del av en større sammenheng.

Sørg for at flatene er tilgjengelige for alle.

Kilde: Atomic Object

00:12

Kilde: Miro

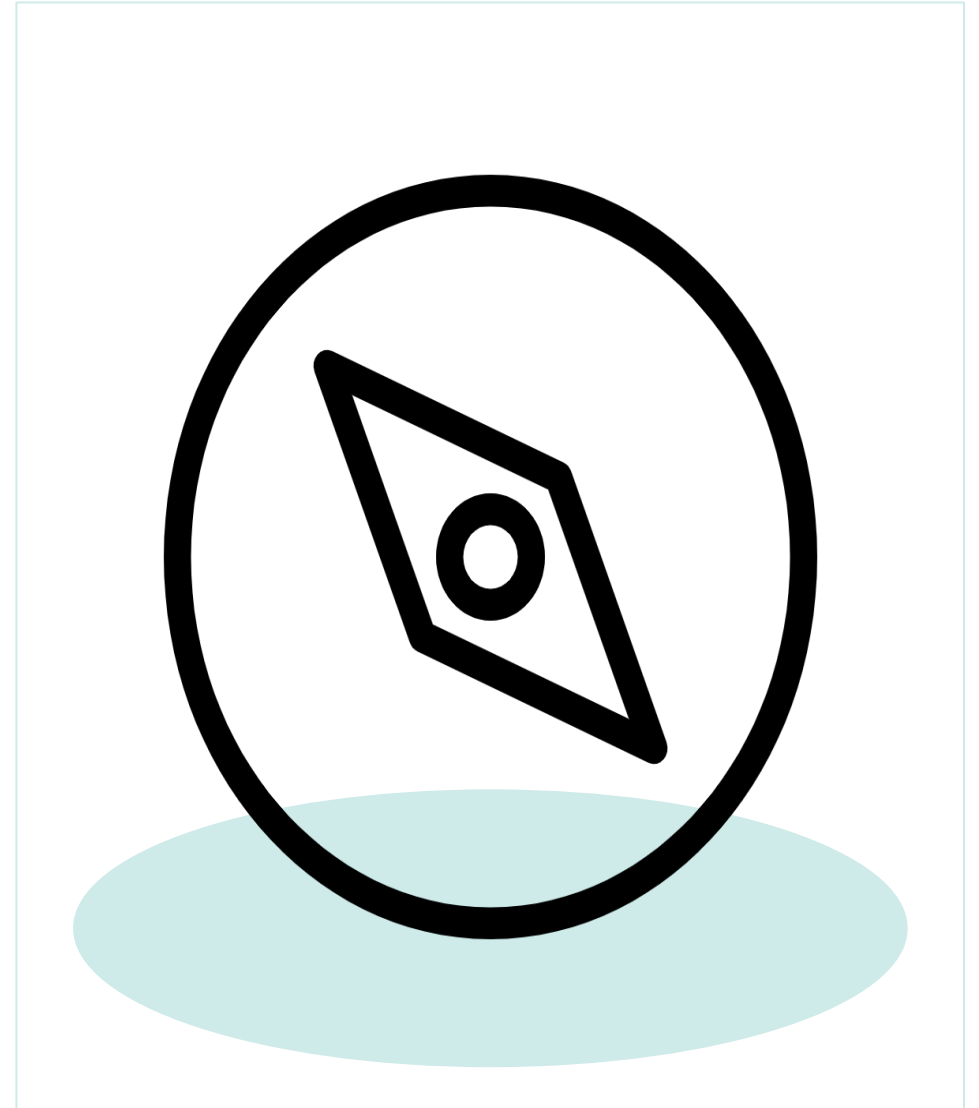
2%

Holde kursen

Hjelpe gruppen med å nå målene som er satt.

Takle motstand ved å anerkjenne og normalisere uenigheter.

Tips: Holde kursen

Gode spørsmål

Få frem resonnetet bak det som blir sagt ved å stille spørsmål som begynner med Hvordan, Hva, Når, Hvor.

Gjør spørsmålene korte.

Ikke vær redd for stillhet

Spørsmål for å avklare **forventninger**

Hva er målet for dette møtet?
Hva håper du å få ut av dette møtet?

Spørsmål som inviterer til **utvikling**

Kan du fortelle mer?
Hva annet er knyttet til dette?

Spørsmål som **avklarer**

Så det du sier er...?
Forstår jeg det riktig at...?

Spørsmål som **går i dybden**

Hva tenker du om det?
Hva betyr _____ for deg?

Spørsmål som **åpner opp**

Hvilke andre muligheter ser du?
Hva kan gjøre annerledes?

Spørsmål som **kobler sammen**

Hva mer passer inn her?
Hva kommer du på som ligner?

Spørsmål som **opsummerer**

Hva er de viktigste ideen å bringe videre?
Hva kan vi gjøre for å runde av?

Spørsmål som avverger **motstand**

Hva med temaet er det som bekymrer/plager deg? Hva trenger du for å bli kvitt disse bekymringene?

Tips: Holde kursen

Beslutningstaking

Etabler og kommuniser felles regler tidlig. Hva er konsekvensene for resultatet?

Arbeid i par eller mindre grupper for å få alles bidrag med, før en beslutnings skal tas.

Gjør avstemmingen synlig.

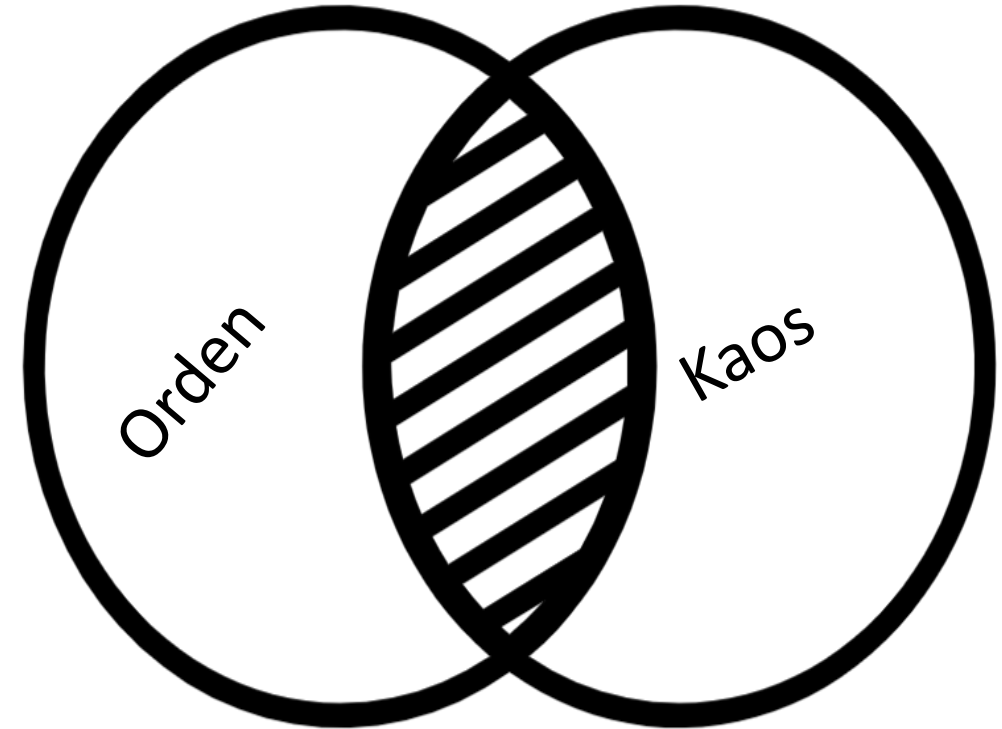

Fleksibilitet

Vær forberedt på å tilpasse prosessen underveis.

Du er ansvarlig for holde i energien i rommet oppe og få alle til å delta.

Tips: Fleksibilitet

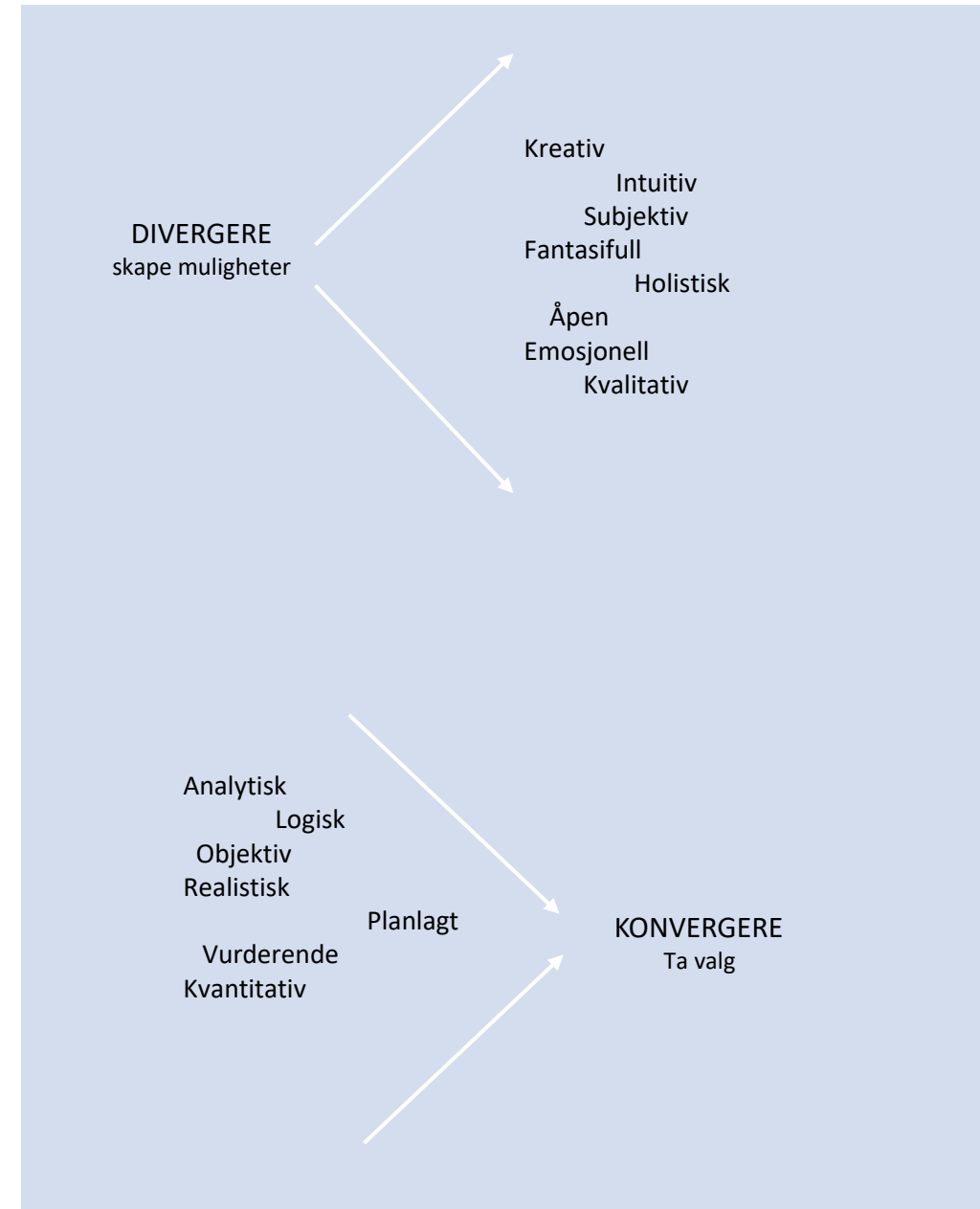
Åpne/Lukke

For å sørge for progresjon må du vite når det er hensiktsmessig å åpne/lukke.

Når grupper sitter helt fast kan det være lurt å åpne opp.

Om gruppen ikke klarer å levere eller konkretisere er det kanskje på tide å lukke.

Enten still spørsmål, eller gå tilbake til tidligere øvelse.

Tips: **Fleksibilitet**

Individ / Gruppe

Gi tid til både individuelle oppgaver og gruppearbeid for å forsikre deltakelse og inkludering.

Gjør justering når det kommer tidsbruk underveis eller bytt oppgaveform dersom det er hensiktsmessig.

Stillhet først gir alle tid til å tenke. Tenk på om dere tillater stillhet i møter.

Tips: **Fleksibilitet**

Håndtere energien

Tilpass aktivitetene til gruppens behov og kontekst.

Bruk små øvelser som varmer opp til det som skal skje. For eksempel: liten tegneoppgave før stor tegneoppgave.

Krever oppgaven fokus eller kreativitet? Energi eller stillhet?

Refleksjon

”

“We don’t learn from experience – we learn from reflecting on experience.”

John Dewey

Erfaringsbasert læring

OPPLEVELSE

Reel erfaring, det som faktisk skjer.

HANDLE

Aktiv eksperimentering med nye metoder / adferd.

REFLEKSJON

Aktiv observere, reagere og reflektere over erfaringen.

ABSTRAKT FORSTÅELSE

Begrepsdannelse og nye konklusjoner om erfaringer.

Erfaringsbasert læring + design thinking

OPPLEVELSE

Reel erfaring, det som faktisk skjer.

Aksept for å feile

Kontinuerlig visuell dokumentasjon på alle nivåer

HANDLE

Aktiv eksperimentering med nye metoder / adferd.

REFLEKSJON

Aktiv observere, reagere og reflektere over erfaringen.

Kultur for å prøve nye strategier

Aktiv erfaringsdeling

ABSTRAKT FORSTÅELSE

Begrepsdannelse og nye konklusjoner om erfaringer.

Refleksjon av oppgave

Individuelt og i stillhet, bruk ca. 2 minutter på å svare på spørsmålene.

Bruk ca. 2 minutter hver på å dele refleksjonene deres med gruppen.

Diskuter og oppsummer felles tanker.

Materialer: Tusjer, post-it lapper/blanke ark.
Digitalt eksempelvis Jamboard.

Tid: 15 min.

Hva var det
letteste med
denne
oppgaven?

Hva var
vanskelig
med denne
oppgaven?

Hva har jeg
lært om meg
selv?

Husk:

La alle dele sine egne tanker og erfaring først. Unngå å stille spørsmål og snakke på vegne av gruppen.

Refleksjon av workshop

Fasilitering av refleksjon:

- Individuell refleksjon først - for å unngå “group think”.
- Felles refleksjon - bygge kollektiv kunnskap og tillit.

Refleksjon er proaktivt: skal belyse hva som fungerer bra og hva som bør endres til neste gang.

Materialer: Tusjer, post-it lapper/blanke ark.
Digitalt eksempelvis Jamboard.

Tid: 20-30 min.

Repetere → Hva skjedde?

Referere → Hvordan følte det?

Vurdere → Hvilke nye eller viktige innsikter kom vi frem til?

Reflektere → Hvordan kan jeg ta med det jeg har lært videre?